

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 42/2023-49

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Gažíkom, Bojnická cesta 7, Prievidza, proti postupu a uzneseniu Okresnej prokuratúry Prievidza č. k. 1 Pn 57/22/3307 z 13. apríla 2022 a proti postupu a upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. 1 Kn 3/22/3300-16 z 18. júla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 19. septembra 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa (doplnená podaním doručeným 30. septembra 2022) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2, čl. 33 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol“) postupom a uznesením Okresnej prokuratúry Prievidza (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 57/22/3307 z 13. apríla 2022 (ďalej len „napadnutý postup a uznesenie okresnej prokuratúry“) a postupom a upovedomením Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1 Kn 3/22/3300-16 z 18. júla 2022 (ďalej len „napadnutý postup a uznesenie krajskej prokuratúry“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prievidza, odboru kriminálnej polície, I. oddelenia vyšetrovania (ďalej len

„vyšetrovateľ“) uznesením ČVS: ORP-21/1-VYS-PD-2022 z 10. marca 2022 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“) podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietol trestné oznámenie sťažovateľa vo veci podozrenia zo spáchania zločinu šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby podľa § 163 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa podľa tvrdení sťažovateľa mala dopustiť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „podozrivá“), a to tým, že 10. novembra 2021 počas jazdy autom z Rakúska do Prievidze úmyselne nakazila ochorením COVID-19 svojho brata poškodeného [REDAKOVANÉ] (ďalej len „poškodený“), ktorý bol ešte pred tým, ako nastúpil do jej osobného motorového vozidla, otestovaný a bol zdravý, pričom ona už v tom čase trpela ochorením COVID-19 a nič mu nepovedala, čím došlo takto k prenosu tohto ochorenia na poškodeného, na ktorého následky 2. decembra 2021 zomrel v Nemocnici s poliklinikou v Bojniciach.

2.1. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej okresná prokuratúra rozhodla napadnutým uznesením tak, že sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

2.2. Následne sťažovateľ podaním zo 16. mája 2022 navrhol Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), aby postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku zrušila napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry v spojení s uznesením vyšetrovateľa.

2.3. Vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnej veci nedošlo k vzneseniu obvinenia, nebolo možné na vec aplikovať postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku a podanie sťažovateľa zo 16. mája 2022 bolo vyhodnotené ako žiadosť o preskúmanie zákonnosti podľa príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz generálneho prokurátora č. 11/2019“). Generálna prokuratúra toto podanie postúpila krajskej prokuratúre, ktorá ho vybavila napadnutým upovedomením tak, že žiadosť vyhodnotila ako nedôvodnú, keďže nezistila nezákonnosť v priebehu predmetného trestného konania, ako ani nezákonnosť v ňom vydaných rozhodnutí.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že orgány činné v trestnom konaní nedostatočne zistili skutkový stav, nezabezpečili účinné vyšetrovanie a stíhanie sťažovateľom oznámeného skutku, ako ani nezabezpečili účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 dohovoru. Podľa názoru sťažovateľa okresná prokuratúra napadnutým uznesením arbitrárne zamietla jeho sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa a následne krajská prokuratúra arbitrárne vyhodnotila ako nedôvodnú žiadosť sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v súvislosti s ním tvrdenu úmyselnosťou konania podozrivej poukázal na prípis Krajskej hygienickej stanice Juhomoravského kraja so sídlom v Brne označený ako „*Vyrozumění o vyřízení stížnosti*“ z 27. júla 2022 a adresovaný sťažovateľovi, z ktorého obsahu vyplýva, že podozrivej bola telefonickou výzvou nariadená izolácia z dôvodu pozitívneho RT-PCR testu na ochorenie COVID-19 z 9. novembra 2021 v dĺžke trvania od 9. novembra 2021 do 23. novembra 2021.

3.1. Pokiaľ ide o namietané porušenie zákazu diskriminácie, sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom uvádza, že je rómskeho etnika a homosexuál, a preto napadnutými arbitrárnymi rozhodnutiami okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry došlo aj k jeho diskriminácii ako osoby iného etnika a inej sexuálnej orientácie.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho označených práv napadnutým postupom a uznesením okresnej prokuratúry a napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry, priznal sťažovateľovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10 000 eur a ďalej mu priznal náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv napadnutými postupmi a rozhodnutiami okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu požiadavky účinnosti trestného vyšetrovania a porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy, ako aj k porušeniu práva na inú právnu ochranu malo dôjsť tým, že okresná prokuratúra napadnutým uznesením arbitrárne zamietla sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa a následne krajská prokuratúra arbitrárne vyhodnotila ako nedôvodnú žiadosť sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní. Porušenie zákazu diskriminácie napadnutými rozhodnutiami okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry sťažovateľ spája so skutočnosťou, že je osobou iného etnika a inej sexuálnej orientácie.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením okresnej prokuratúry:

9. Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému postupu a uzneseniu okresnej prokuratúry ústavný súd konštatuje, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich práv poskytuje.

9.1. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

10. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnutý postup a uznesenie okresnej prokuratúry boli na základe podania sťažovateľa zo 16. mája 2022 predmetom prieskumu pred krajskou prokuratúrou, a to postupom podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019.

11. Vychádzajúc z uvedeného, je pre rozhodnutie ústavného súdu v danej časti podstatné, že napadnutý postup a uznesenie okresnej prokuratúry boli podrobené prieskumu zo strany krajskej prokuratúry. Uvedená skutočnosť tak v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde vylučuje právomoc ústavného súdu, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (II. ÚS 498/2022).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry:

12. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú

sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

13. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou predovšetkým zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

14. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že pozitívny záväzok štátu zabezpečiť účinnú trestnoprávnu ochranu v prípade aktov dotýkajúcich sa telesnej a duševnej integrity jedinca a ďalších základných hodnôt a esenciálnych aspektov súkromného života môže zahŕňať aj požiadavku efektivity trestného vyšetrovania.

15. Ústavný súd zároveň pripomína, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). V ústave a ani v Trestnom poriadku nie je upravené právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám (porov. napr. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy nie je možné vykladať v zmysle garancie úspechu v konaní či zaručenia práva na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa. Rovnako ani z dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní.

16. Oznamovateľ trestného činu nemá preto ústavou ani dohovorom zaručené právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné

prijat' iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011). Vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu. Oznamovateľ trestného činu zároveň nemá ani ústavou alebo dohovorom zaručené právo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

17. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry.

17.1. V napadnutom upovedomení prokurátor krajskej prokuratúry v podstatnom uviedol, že sa stotožňuje so závermi okresnej prokuratúry, že vo veci nie je dôvod na začatie trestného stíhania, pretože predmetný skutok nie je trestným činom, pričom v podrobnostiach v plnom rozsahu odkázal na argumentáciu obsiahnutú v napadnutom uznesení okresnej prokuratúry a v odôvodnení uznesenia vyšetrovateľa. Podľa názoru prokurátora krajskej prokuratúry rozhodujúcou v predmetnej veci je predovšetkým tá skutočnosť, že podozrivá v čase údajného spáchania skutku nemala objektívnu vedomosť o svojej infekčnosti, resp. chorobe, pretože výsledok PCR testu jej bol oznámený 10. novembra 2021 v čase o 18.48 h, pričom poškodeného viezla autom z Rakúska 10. novembra 2021 ešte v doobedňajších hodinách, keďže už o 10.30 h sa nachádzali v Prievidzi. Podozrivá teda v čase, keď bola v kontakte s poškodeným (počas jazdy motorovým vozidlom), ešte nedisponovala relevantnou informáciou, že je pozitívna na ochorenie COVID-19.

18. Pretože prokurátor krajskej prokuratúry sa plne stotožnil s odôvodnením uznesenia okresnej prokuratúry, pričom v podrobnostiach v plnom rozsahu odkázal na argumentáciu v ňom obsiahnutú, ústavný súd považoval za náležité sa s ním podrobne oboznámiť.

18.1. Okresná prokuratúra v napadnutom uznesení vo vzťahu k sťažovateľom tvrdenej úmyselnosti konania podozrivej v podstatnom uviedla, že z preskúmania zabezpečených dôkazov možno jednoznačne ustáliť záver, že podozrivá v čase, keď bola v kontakte s poškodeným (počas jazdy motorovým vozidlom) ešte nedisponovala relevantnou informáciou, že je pozitívna na ochorenie COVID-19. Zo zabezpečeného lekárskeho potvrdenia o výsledku testu RT-PCR je totiž zrejmé, že testovaná bola 10. novembra 2021 v čase o 15.07 h a výsledok jej bol oznámený 10. novembra 2021 v čase o 18.48 h, pričom poškodeného viezla z Rakúska v aute v doobedňajších hodinách 10. novembra 2021, keď už o 10.30 h sa nachádzali v Prievidzi. Podľa názoru okresnej prokuratúry preto nemožno konštatovať, že by sa týmto konaním podozrivá dopustila trestného činu šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby, pretože v čase údajného spáchania skutku nemala vedomosť o svojej infekčnosti, resp. chorobe, pričom na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že sa v tom čase mala nachádzať v karanténe z dôvodu, že boli pozitívne testovaní jej rodinní príslušníci, pretože to samo osebe neznamená, že je pozitívna aj ona. Okresná prokuratúra konštatovala, že uvedené konanie podozrivej by mohlo byť posúdené ako priestupok na úseku

ochrany verejného zdravia, ale keďže podozrivá žije v Českej republike, kde jej mala byť táto karanténa nariadená, nie je v právomoci slovenských orgánov prejednávať takúto jej konanie.

19. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu požiadavky účinnosti trestného vyšetrovania vyplývajúcej z označených ustanovení ústavy a dohovoru ústavný súd konštatuje, že vyšetrovateľ a okresná prokuratúra postupovali zákonným spôsobom upraveným Trestným poriadkom, pričom vydali rozhodnutia, ktoré následne preskúmala aj krajská prokuratúra ako nadriadený orgán.

20. Pokiaľ ide o samotné právne závery vyslovené krajskou prokuratúrou v napadnutom upovedomení, ústavný súd konštatuje, že napadnuté upovedomenie krajskej prokuratúry (v spojení s uznesením vyšetrovateľa a napadnutým uznesením okresnej prokuratúry) nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a jej postup a právne závery ňou vyslovené v napadnutom upovedomení je nutné považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto zasahovať. Krajská prokuratúra sa žiadosťou sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní riadne zaoberala a svoje rozhodnutie odôvodnila aj s uvedením konkrétnych dôvodov, pričom ho založila na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bola žiadosť sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní vyhodnotená krajskou prokuratúrou ako nedôvodná.

20.1. Pokiaľ sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na prípis Krajskej hygienickej stanice Juhomoravského kraja so sídlom v Brne označený ako „*Vyrozumění o vyřízení stížnosti*“ z 27. júla 2022, z ktorého obsahu vyplýva, že podozrivej bola telefonickou výzvou nariadená izolácia z dôvodu pozitívneho RT-PCR testu na ochorenie COVID-19 z 9. novembra 2021 v dĺžke trvania od 9. novembra 2021 do 23. novembra 2021 (ktorý podľa názoru sťažovateľa podporuje jeho tvrdenie o spáchaní predmetného trestného činu), ústavný súd pre úplnosť konštatuje, že predmetný prípis je z hľadiska posudzovania ústavnej konformity napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry bez akéhokoľvek významu. Je totiž evidentné, že tento prípis bol vyhotovený až 27. júla 2022, t. j. až po tom, ako vyšetrovateľ rozhodol o odmietnutí trestného oznámenia sťažovateľa uznesením z 10. marca 2022, resp. ako okresná prokuratúra rozhodla o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa napadnutým uznesením z 13. apríla 2022, resp. ako krajská prokuratúra rozhodla napadnutým upovedomením z 18. júla 2022, a teda vyšetrovateľ, okresná prokuratúra a ani krajská prokuratúra sa logicky skutočnosťami vyplývajúcimi z tohto prípisu nemohli v predmetných rozhodnutiach zaoberať.

20.2. Ústavný súd preto napadnuté upovedomenie krajskej prokuratúry považuje za právne akceptovateľné. Krajská prokuratúra konala v medziach svojej právomoci a v súlade s na vec sa vzťahujúcimi ustanoveniami zákona preskúmala podstatu argumentov sťažovateľa a predostrela svoje argumenty, ktoré ju viedli k záveru o opodstatnenosti odmietnutia trestného oznámenia sťažovateľa. Jej závery sa nejavia ako svojvoľné a v štádiu prípravného konania neudržateľné, v dôsledku čoho ich teda nemožno považovať za arbitrárne. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu neprináleží hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť – dôvodnosť, resp. to, či sú alebo nie sú postačujúce na záver o nevyvodení trestnoprávnej zodpovednosti.

21. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľom napadnutý postup a upovedomenie krajskej prokuratúry nesignalizujú možnosť porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať ústavným súdom po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. že medzi sťažovateľom napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry na jednej strane a obsahom týchto práv na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry, ústavný súd konštatuje, že tento článok dohovoru sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom. Krajská prokuratúra nemá postavenie súdneho orgánu a jej akékoľvek rozhodnutie nie je súdnym rozhodnutím v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nevzťahujú sa naň preto striktnie ani požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyvodila judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. 2. 1975, séria A, č. 8, s. 18, bod 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Z čl. 6 (ods. 1) dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní pre konkrétny trestný čin (napr. II. ÚS 589/2018). Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že čl. 6 dohovoru nie je aplikateľný ani na poškodeného v trestnom konaní, ktorého trestné oznámenie prípadne bolo odložené bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie údajného páchatel'a (Duchoňová proti Českej republike, rozhodnutie z 2. 10. 2006, č. 29858/03, oddiel 1).

22.1. Vychádzajúc z uvedeného, možno uzavrieť, že tento článok dohovoru nie je na napadnutý postup a upovedomenie krajskej prokuratúry aplikateľný. Ústavná sťažnosť je teda v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry bol porušený aj zákaz diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 33 ústavy, resp. podľa čl. 14 dohovoru a čl. 1 protokolu, pričom z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o tomto porušení odvodzuje od namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 ústavy, resp. práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru. Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu týchto práv, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 33 ústavy, resp. podľa čl. 14 dohovoru a čl. 1 protokolu.

23.1. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 a čl. 33 ústavy, resp. podľa čl. 14 dohovoru a čl. 1 protokolu napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Sťažovateľ tiež namietal porušenie práva podľa čl. 13 dohovoru, podľa ktorého každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností. Ústavný súd uvádza, že z čl. 13 dohovoru vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby procesné právo akcesorickej povahy mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv chránených dohovorom (III. ÚS 399/2015).

24.1. Ústavný súd konštatuje, že právo na účinný právny prostriedok nápravy (opravný prostriedok) sťažovateľovi odopreté nebolo. Krajská prokuratúra napadnutý postup a uznesenie okresnej prokuratúry preskúmala. Obsahom práva na účinný opravný prostriedok nie je automaticky nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal predstave sťažovateľa.

24.2. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 13 dohovoru napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu